

©Museumsformidlere i Danmark, MID
ISSN nr. 1602-8368

Redaktion:

Birgit Hessellund
Helle Leilund
Bente Garbers

Layout:

Jesper Hintze Vildbrad
Rikke Aagaard Andersen
/ Skoletjenesten

Omslagsbillede:

Foto af lille pige fra købmandsfamilien
Bay i Randers. Fotograf ukendt.

Materiale til næste nr.

senest 08.01.03

Fil med færdigkorrigeret tekst
(arkiveret i Microsoft Word,
som .rtf eller .txt), foto m.v.
sendes på diskette eller
som attachment i e-mail
til Bente Garbers
på adressen nedenfor.

*Bestyrelsen for Museums-
formidlere i Danmark, MID*

Bente Garbers (formand)
Skoletjenesten
Zoologisk Museum
Universitetsparken 15
2100 København Ø
Tlf.: 35 32 10 60
Fax: 35 32 10 10
e-mail: bgarbers@zmuc.ku.dk

Helle Leilund (næstformand)
Nationalmuseet/Nyere Tids Samling
Postboks 260 Brede
2800 Lyngby
Tlf.: 33 47 34 12
e-mail: Helle.Leilund@natmus.dk

Marianne Sørensen (kasserer)
Vejle Kunstmuseum
Flegborg 16
7100 Vejle
Tlf.: 75 72 31 99
Fax: 75 72 31 35
e-mail: mso@vejle.dk

Birgit Hessellund
Horsens Kunstmuseum
Carolinelundsvej 2
8700 Horsens
Tlf.: 75 61 13 11
Fax: 75 61 32 42
e-mail: musbh@horsens.dk

Broder Berg
Kulturhistorisk Museum Randers
Stenmannsgade 2
8900 Randers
Tlf. 86 42 86 55
e-mail:bb@khm.dk

INDHOLD

Leder	3
Et møde mellem uddannelses- og kulturinstitution . . .	4
To ud af tre - og hvad så?	6
Tag på tur med MID	8
Indtryk fra DKM's formidlingsmøde på Fuglsø	9
Interview med Carsten Paludan	12
Lad arbejdsgrupperne blive en del af dit netværk . . .	14
Inspiration, erfaringsudveksling og debat	16
Samarbejde og tværfaglighed	17
Referat af generalforsamling	19
Referat af bestyrelsesmøde marts 2002	20
Referat af bestyrelsesmøde maj 2002	21
Referat af bestyrelsesmøde august 2002	22
Kalender	23
Vedtægter	23

Tid til status

Efter at MID har eksisteret i lidt over 3 år, kan vi vist godt sige at foreningen er kommet gennem etableringsfasen. Efter en sådan kommer oftest en konsoliderings- og udviklingsfase – og lad os blot kalde de kommende år for det. Imidlertid er det jo ikke det væsentligste, hvad vi kalder perioden. Det er det arbejde vi udfører, der er det centrale – og her ønsker vi selvfølgelig at være i fortsat udvikling.

Lad os starte med en status. Foreningen er blevet så etableret, at DKM's arrangementsgruppe af det årlige formidlingsmøde har inviteret os til at deltage i forberedelserne af disse møder. Denne invitation har vi naturligvis taget mod med glæde.

MID er også blevet bedt om at præsentere sig på den igangværende MuseumsFormidlerUddannelse. Også det har vi selvfølgelig sagt ja til. Vi vil gerne i direkte dialog med så mange formidlere som muligt og uddannelsen er et naturligt sted for dialog mellem foreningen og medlemmer (eller potentielle medlemmer). Første hold på uddannelsen fik en skriftlig præsentation på deres interne net, mens andet hold fik lejlighed til at møde en repræsentant fra foreningen, da jeg deltog i et aftenmøde på kurset. Her havde jeg lejlighed til at høre, hvad formidlere gerne vil kunne bruge vores forening til. Det blev en frugtbar udveksling af synspunkter.

Begge invitationer tager vi i bestyrelsen som udtryk for, at der er brug for MID, som den tværfaglige formidlerforening vi er. Vi mangler dog at få markeret at også den nye Kulturarvsstyrelse er bevidst om formidlingens rolle på museerne.

På de indre linjer har vi udgivet en række nyhedsbreve, vi har arrangeret studieture, og der er blevet arbejdet med etablering af arbejdsgrupper.

Produktion af Nyhedsbrevet er en stor og ressourcekrævende opgave, men bestyrelsen mener fortsat at det er væsentligt, at vi udgiver et fyldigt og flot blad, der kan tegne foreningens profil og holde gang i den tværfaglige formidlingsdiskussion og informationsudveksling.

Arbejdsgrupperne vil vi også i den kommende tid investere tid og kræfter i. De er – eller bør være – det centrale netværk i foreningen. Her kan medlemmerne hente inspiration via diskussioner med hinanden på de felter, der har mest relevans for den enkelte. Som det fremgår andet steds i nærværende blad, vil vi også i fremtiden bruge Nyhedsbrevet til et forsøg på revitalisering af grupperne.

På baggrund af vigende interesse for de arrangerede studieture, vil vi i bestyrelsen i første omgang forsøge med en mindre tur i uge 39 næste år. Vi tolker de manglende tilmeldinger til turene som udtryk for en kombination af for få ressourcer og stort arbejdspres på vore museer. Vi vil også prøve at arrangere medlemsarrangementer af en dags varighed. På den måde håber vi at kunne styrke vore medlemmers kompetence via tværfaglige tilbud, som de fleste medlemmer forhåbentlig har ressourcer til at deltage i.

Alt i alt håber vi, at de nye tiltag vil styrke aktiviteten i foreningen – og dermed øge interessen for det tværfaglige formidlingsnetværk som vi repræsenterer.

Bente Garbers

Et møde mellem uddannelses- og kulturinstitution

I forårssemesteret 2001 havde vi fornøjelsen af at lave et eksamensprojekt i kurset Etnologisk Formidling. Dette eksamensprojekt var tilknyttet Nationalmuseets udstilling Danmarkshistorier 1660-2000, der på dette tidspunkt endnu ikke stod færdig.

Opgaven, vi blev stillet, var at udarbejde et alternativ til at se udstillingen Danmarkshistorier 1660-2000 i sit fulde omfang. Form og indhold var ikke nærmere defineret - der var frit valg på alle hylde. En frihed, vi skulle mestre både i forhold til vore faglige ambitioner, uddannelsesinstitutionens krav og kulturinstitutionens muligheder.

Vi gav os i kast med opgaven og efter mange faglige, pædagogiske og formidlingsmæssige overvejelser udfærdigede vi et projekt, der består af et netværk af tematiske ruter til brug i udstillingen - et såkaldt ruteplanssystem. Ruterne opbyggede vi på baggrund af udstillingens genstandslister, færdige såvel som halv-færdige tekster til udstillingen samt andet skriftligt materiale. Disse ruter har hver især fokus på et specifikt tema og kobler således forskellige genstande i udstillingen sammen på en måde, som den besøgende måske ikke selv vil have gjort det. Som et eksempel kan vi nævne ruten; Mellem land og by, hvor der dels sættes fokus på de indbyrdes relationer, såvel som på hvilke vilkår og muligheder, der har været henholdsvis i byen og på landet gennem tiderne. Fortællingen om land og by kan derfor

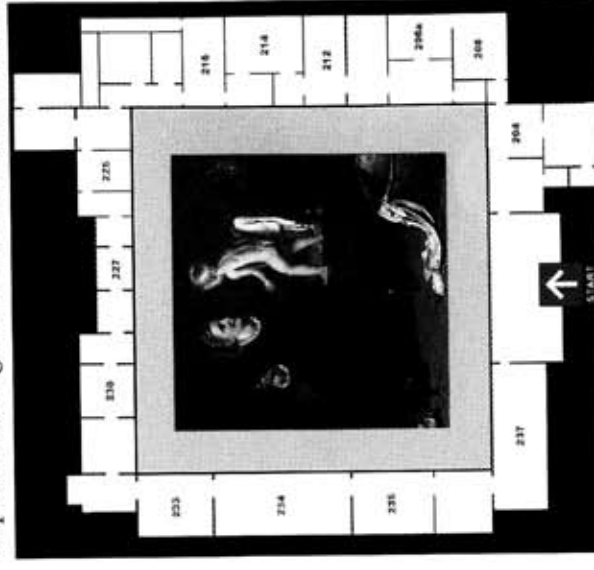
vinkles på mange måder, og ideen med hver enkelt rute har da også været at fortælle, at der er mange perspektiver på flere århundreders danmarkshistorie. Det har samtidig været vores intention, at ruteplanerne skulle synliggøre udstillingens teoretiske ramme. De tematiske ruter er derfor udarbejdet i forhold til, at der findes tre niveauer i udstillingen; hvorfor man kan finde ruter, der optræder på individ-, samfunds- og/eller statsplan.

For at henvende os til et så bredt publikum som muligt var det vores hensigt, at ruterne skulle være tilgængelige via forskellige medier. Vi blev enige om, at en kombination af foldere, computere i udstillingen og internettet ville kunne imødekomme, at publikum er forskellige. Som enkeltstående medier mente vi ikke, at de kunne tilgodese alles behov. Sammen ville

de til gengæld udgøre en større sammenhæng. Af hensyn til overskueligheden skulle man via computeren kunne få adgang til flere ruter end via de fortrykte foldere. Det var vores tanke, at man som publikum dels skulle kunne tage oplevelsen med sig hjem (folderen), dels sidde hjemme fra og "gå på udstilling" (Internettet), således at man ville kunne forlænge oplevelsen af udstillingen.

Under udarbejdelsen af projektet var vi i tæt kontakt med vores vejleder, der ligeledes er museumsinspektør på Nationalmuseets afdeling for Nye Tid. Vi var således tilknyttet Nye Tid, mens vi lavede vores eksamensprojekt. Her lagde man vægt på, at vores eksamensforløb skulle rumme muligheden for at tænke stort og kreativt, hvilket var en sand fornøjelse. Tunge læseplaner og tykke bøger blev for en stund skiftet ud med lange diskussioner om brugbar formidling. Hvad kan en udstilling fortælle, og hvordan kommer museumsgæster disse fortællinger nær? Og hvordan videregiver man en faglig interesse på en levende måde?

Ved eksamen i juni 2001 fik projektet ros for at være en gennemarbejdet helhed, hvor delene supplerer hinanden. Formidlingsafdelingen på Nationalmuseet fattede efterfølgende interesse for vores projekt, men grundet økonomiske forhold havde denne afdeling ikke råd til at udfærdige projektet i sin helhed. Overførelsen af projektet fra en uddannelsesmæssig kontekst til implementering i en kulturinstitution fik såle-

Ruteplan for kvindeliv

des i mere end én forstand indflydelse på vores projekt. Kun tre ruter kunne realiseres, og vi blev i efteråret 2001 ansat af Formidlingsafdelingen til at udfærdige disse.

Vores møde med formidlingsafdelingen ændrede således vores projekt drastisk. Her mødte vi virkeligheden, om man vil, og den virkelige verden var i dette tilfælde en noget anden end den mere beskyttede verden, vi havde befundet os i under udarbejdelsen af eksamensprojektet. Forhandlinger om projektets fremtidige udførelse og vores eventuelle rettigheder i forhold til projektet var nu emner, vi skulle forholde os til og kæmpe for. På dette tidspunkt stod det ikke klart for os, hvorvidt projektet var vores eksamensprojekt eller Nationalmuseets formidlingsprojekt.

Projektet er nu i formidlingsafdelingens hænder, og fra sidelinien kan vi bryste os af, at vi kender dets ophav. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi gerne havde fulgt projektet længere, hvis dette havde været muligt.

På baggrund af vores spinkle erfaringsgrundlag - mange af vores medstuderende havde andre oplevelser - mener vi, at man i fremtiden bør satse på at lave mere konkrete opgaver, der rummer såvel den kreative proces og de reelle vilkår (læs økonomiske). Således mener vi, at det vil være en klar fordel, hvis uddannelsesinstitutionen og kulturinstitutionen i fællesskab definerer kommende opgaver, så eksamensprojekter i højere grad matcher den virkelige verden. Eftersom det ellers udmærkede fag Etnologisk Formidling er tænkt som en træning i løsning af formidlingsopgaver bør præmisserne ligne dem, vi som færdiguddannede skal arbejde under. Det er på ingen måde vores hensigt, at værdilade en diskussion om faget Europæisk Etnologi er virkelighedsfjernt eller ej - som det ellers er meget populært for humaniora for til prøve kræfter med virkeligheden og de studerende tilbydes et kursus, der oses af praksis - ja, så synes vi altså, at man skulle "løbe linen ud". Et stort og flot projekt er ikke nødvendigvis et godt projekt, når det efterfølgende skal tilpasses virkeligheden.

Dermed ikke sagt, at ruteplanerne i sin nuværende form ikke fremstår som et godt og brugbart redskab. Hjemme fra kan museums-gæster nu via Nationalmuseets hjemmeside klikke sig ind på den af de tre ruter, der er det foreløbige resultat af vores eksamensprojekt. Med et print i hånden får gæsterne på Danmarks Historier 1660-2000 nu mulighed for at låne nogle "særlige briller". Disse er indtil videre: Kvindeliv, Fællesskaber og Magten.

Folder til ruten

Det hænder, at vi hører besøgendes reaktioner på vores ruteplaner, og os bekendt har disse været overvejende positive. Eftersom udstillingen er temmelig stor, så virker det som en hjælp, at man få sin opmærksomhed henledt på ét specifikt tema. De positive reaktioner, synes vi, beviser, at projektet virker efter hensigten. Det er et tilbud, man kan benytte sig af, hvis man ønsker et bestemt fokus, og det viser således ikke udstillingen i sit fulde omfang.

Alt i alt er det en rigtig god idé, at man som studerende får mulighed for at være med, hvor det virkelig sker. På den måde har vi også fået indblik i, hvordan det er at arbejde på en stor arbejdsplads, hvor mange processer skal munde ud i ét samlet projekt.

Arbejdet med etnologien i praksis har således været en oase i forhold til "sædvanlig studiepraksis" kendetegnet ved teksttunge og teoretiske kurser. Vi vil afrunde med en opfordring til andre kulturinstitutioner om at inddrage studerende i et større omfang i deres arbejde: Dels kan vi som "udefrakommende" bidrage med nye ideer, dels tilfører mødet med virkeligheden en ny dimension til studielivet. Begge dele vil medvirke til, at man som studerende også blive bedre rustet til "livet efter universitetet".

De færdige ruter findes på Nationalmuseets hjemmeside www.natmus.dk

Anne Bashida, Kitt Bodding, Sine Grumløse, Pia Hansen, Lisbeth Hollensen og Mette Mertz.

Forfatterne er studerende ved Institut for Arkæologi og Europæisk Etnologi, Københavns Universitet.

To ud af tre - og hvad så ?

De to første hold på den ny museumsformidleruddannelse har nu gennemført deres uddannelse.

I november 2001 startede de første 16 kursister på den ny museumsformidleruddannelse. I juni afsluttede de næste 18 deres forløb. Der er altså nu gennemført to af de tre uddannelsesforløb, Kulturrådet for Børn har afsat midler til i udviklingsprojektet. Det er derfor på sin plads at lave en status over, hvordan uddannelsen til nu har fungeret.

Uddannelsens indhold er bygget op omkring den helt enkle kommunikationsmodel, afsender - modtager - budskab.

Afsenderen

Dette tema har fokus på formidleren selv og dennes formidlingspraksis. Hovedvægten har ligget på den skriftlige og mundtlige formidling. Arbejdet med den skriftlige formidling blev forestået af retorikeren Signe Hegelund og indebar ud over teoretiske oplæg en masterclass, hvor deltagerne fik feedback på artikler skrevet under forløbet.

Som udgangspunkt for den mundtlige formidling fik hver deltager et postkort af et kunstværk på Vestsjællands Kunstmuseum. Kunstværket skulle ikke formidles kunsthistorisk, men være inspiration til en formidling af et natur-, kultur- eller kunsthistorisk emne til de øvrige deltagere. Dette skete på Vestsjællands Kunstmuseum og både den enkelte deltager ca. fem minutters lange formidling og retorikeren Christina Funders feedback blev optaget på video til deltagernes egen brug.

Skal jeg fremhæve et punkt, som alle deltagere oplever, at de har lært omkring egen formidling, er det at holde fokus. Ikke at ville nå det hele inden for en artikel eller

en formidlingsseance, men i stedet trække et par punkter ud og bearbejde disse grundigt og målrettet. Deltagerne er blevet langt mere bevidste om, problematikken omkring hvad de sætter sig for at ville og hvad de så egentlig gør, når de formidler.

Modtageren

Inden for museernes målgrupper er det børn og unge, som uddannelsen koncentrerer sig om. Som optakt til diskussionen af formidlingen til børn og unge anno 2002, har deltagerne fået et oplæg

om det postmoderne samfund af og dets betydning for den type børn, vi møder i dag. Det er cand. mag i dansk og historie, Christina Bramsnæs, der har stået for dette. Børn og unge i dag til- og fravælger bevidst elementer fra mange kulturtilbud, når de skal skabe sig en identitet. Det betyder for formidlerne, at vi ikke længere "selv kan bestemme", hvad denne målgruppe skal tilbydes, men at vi langt mere aktivt end tidligere må være opsøgende i den fri børne- og ungdomskultur for at have fingeren på pulsen, - for at kunne tiltrække de frie børn. Vi kan heller ikke benytte "same procedure as last year", men er nødt til grundlæggende at tænke i ny pædagogik.

I formålet for uddannelsen indgår, at deltagere også skal beskæftige sig med minoriteter. Til at dække dette emne har vi haft flere oplægholdere, men det er helt sikkert, at den instruktør, der gav det mest markante indtryk var Torben Ruberg Rasmussen fra Institut for Mellemøststudier, Syddansk Universitet. Torben Ruberg Rasmussen talte om kulturmødet, og det gjorde han på en måde, der skal opleves. Her var virkelig en formidler, der indtog hele rummet. At hans indlæg derudover gik i rette med vores gængse adfærdsmønstre over for fremmede på en måde, der nok fra dag ét har sat sig spor hos alle os, der deltog, ikke blot overfor fremmede, men også i forhold til vores daglige arbejde og kolleger, gjorde det til en unik oplevelse at høre ham. Også hos Caro Howell fra Tate London, der fortalte om sit arbejde med social inclusion på Tate, fandt vi en entusiasme og et engagement, der virkede dybt inspirerende for at gå hjem og arbejde videre med dette

di man for det første ikke forholder sig professionelt til evalueringens væsentlige betydning for kommende projekter og for det andet, at man ikke på forhånd formulerer succeskriterier, der er målbare. Derfor går megen god erfaring til spilde og mange fejl bliver gentaget gang på gang. Som afslutning på uddannelsesforløbet skal alle deltagere aflevere et formidlingsprojekt. Det var tydeligt i langt de fleste af deltagerne projekter, at man havde forholdt sig meget professionelt til de nye elementer, uddannelsen

havde præsenteret og mange af projekterne var både nytænkende og grænseafprøvende i forhold til deltagerne museum.

Proces og netværk

Uddannelsen skal ses som en procesuddannelse. Der er tale om en professionalisering af formidlingsarbejdet, forstået på den måde, at man selvfølgelig kommer hjem med ny viden efter at have gennemført uddannelsen, men også at man efter uddannelsens fire moduler er gearret til at følge med i og afprøve ny teori og praksis inden for formidling fremover. Det skulle uddannelsen gerne åbne for og motivere til. Et element i denne professionalisering er det netværk, uddannelsen har til formål at skabe. Og netop netværket er nok den ting, deltagerne fremhæver som det mest betydningsfulde ved uddannelsen. At få kontakter på tværs af museumsværdenen, natur-, kultur- og kunstmuseer, og på tværs af landet. Også det at have tid til at dybtgående at diskutere formidling på et seriøst plan nævnes som et af de store plusser ved uddannelsen. Et gennemgående træk for deltagerne er, at de alle oplever en større eller mindre ensomhed på deres institution, hvad angår formidlingsarbejdet, - det er noget, man står alene med og som ikke bliver prioriteret højt nok. Som eksempel på de nye netværk kan nævnes, at begge hold nu har mulighed for at holde kontakt med hinanden via Kulturrådets nye portal på internettet og at begge hold har arrangeret ekskursioner efter uddannelsen, hvor de mødes, ser nyt og igen har tid til at diskutere formidling.

Næste uddannelsesforløb

Der er foreløbig fra Kulturrådets side afsat midler til gennemførelse af uddannelsen af tre hold. Som sagt er de to første uddannelsesforløb afsluttet, det sidste starter d. 29. oktober 2002 og afsluttes 4. marts 2003. Ansøgningsfrist for dette forløb er d. 29. september 2002 og optagelse på holdet vil blive meddelt umiddelbart herefter. Det er vigtigt, at ansøgere er

Budskabet

Som nævnt ovenfor er vi nødt til at tænke i nye pædagogiske baner, hvis vi skal ramme børn og unge i dag. Derfor har deltagerne blandt andet arbejdet med Howard Gardners teori om Multiple Intelligences og den pædagogiske praksisteori, storyline, et arbejde, der hos begynderne holdt affødte en diskussion om tivolisering kontra faglighed. Fagligheden vandt begge diskussioner, men den bliver måske lidt sjovere fremover. Som illustration på, hvordan man kan inddrage Howard Gardner og storyline i formidlingen, blev deltagerne præsenteret for flere praksiseksempler, blandt andet museumsinspektør Christine Buhl Andersens projekt på Vestsjællands Kunstmuseum, Dans et kunstværk, og Post & Tele Museums undervisnings-tilbud, Kom-city.

En anden forudsætning for fornøjelse og aktualitet i museernes formidling er, at der på det enkelte museum er en bevidst holdning til og prioritering af formidlingsarbejdet, - en formuleret formidlingspolitik. Her gav museumsleder Lene Floris, Holbæk og Omegns Museum, en introduktion til, hvordan arbejdet med at formulere en formidlingspolitik på det enkelte museum kan startes. Under uddannelsesforløbet arbejdede flere af deltagerne videre med dette, så der på flere af museerne nu er en bevidst formidlingspolitik på vej.

Et tredje væsentligt element i denne del af uddannelsen var alles stedbarn, den seriøse og grundige evaluering. Med et udtryk fra vores oplægsholder, konsulent Ole Harrit, foregår langt de fleste evalueringer de fleste steder, - ikke blot på museerne - som "synsninger": vi synes, at det gik godt - eller skidt. Det sker, for-

opmærksomme på, at de først får besked ca. en måned, før uddannelsen starter, så der kan tages højde for dette i deres arbejdsplan. Uddannelsen kræver nemlig noget hjemmearbejde form af forberedelse til arbejdet med den skriftlige og mundtlige formidling, ligesom formidlingsprojektet vil kræve tid både til formulering og til den praktiske gennemførelse af projektet.

Sidste uddannelsesforløb ?

Da Kulturrådet for Børn er nedlagt pr. 30. juni 2003, vides det i skrivende stund ikke, om det bliver muligt at etablere og forankre museumsformidleruddannelsen som et permanent tilbud til de danske museer. I perioden frem til nærløggelsen næste år er Kulturrådet for Børns midler stærkt beskåret, og rådet har derfor været nødt til at prioritere, hvilke projekter, der skal nedlægges, og hvilke, der skal videreføres

med rådet støtte og opbakning, og blandt de syv projekter, der har rådet opbakning, er museumsformidleruddannelsen. Derfor kan vi håbe på, at det vil være muligt, inden rådet nedlægges at finde en måde at gøre uddannelsen permanent. Det har de to første forløb vist, at der helt klart er et stort behov for.

Flere oplysninger om museumsformidleruddannelsen:

www.museumshojskole.dk

www.boernekultur.dk

anne.elmer@sol.dk

"Museumsformidleruddannelsen, MFU" af Tine Seligmann, Danske Museer nr. 2-3 juni 2002

Anne Elmer

Anne Elmer er projektleder på Museumshøj-skolen.

Ta´ på tur med MID!!

Medlemsmøde i Helsingborg

Den 24. januar arrangerer MID til det spændende nye kultur initiativ Dunkers Kulturhus i Helsingborg. Huset rummer kunstudstilling, byhistorisk udstilling, koncertsal, særudstillinger og åbent værksted samt møderum. Dunkers Kulturhus har en ambition om at give den besøgende en anderledes oplevelse gennem samarbejde mellem kunstnerne - musik, kunst, teater, dans og kulturarv!

Vi vil blive modtaget af kulturhusets chef Niels Righolt, som vil fortælle os om stedet, dets baggrund, formål og organisering af husets aktiviteter. Der vil naturligvis også være lejlighed til at træffe stedets formidlere.

Kom med og få en indholdsrig dag sammen med dine formidlingskollegaer.

Praktiske oplysninger:

Afgang med Scanlines-færgen fra Helsingør klokken 10.20. Vi mødes på Helsingør banegård klokken 10. Retur med færgen fra Helsingborg klokken 16.10, ankomst Helsingør 16.30.

Udgifter:

Transport og frokost i caféen i Dunkers for egen regning.

Tilmelding:

Senest den dag 17. januar klokken 12, til Bente Garbers på e-mail: bgarbers@zmuc.ku.dk

Se mere om Dunkers Kulturhus på www.dunkerskulturhus.com

Indtryk fra DKM's formidlingsmøde på Fuglsø

Mange af vor forenings medlemmer havde af den ene eller anden grund ikke fundet vej til årets formidlingsmøde på Fuglsøcentret i marts måned. Nyhedsbrevets redaktion bad derfor en række af de tilstedeværende kolleger om at nedskrive deres indtryk af et enkelt program-punkt og sende det skrevet til vort blad. Disse oplevelser videregives hermed. Vi håber at flere af medlemmerne på denne måde kan få del i den diskussion, der var på mødet, kan blive inspireret i det daglige arbejde af de problemstillinger der bliver peget på i brudstykkerne - og måske kan få lyst til at gøre en ekstra indsats for at deltage i mødet i 2003.

Henrik Sell, Naturhistorisk Museum i Århus fortæller om første programpunkt:

Den gode oplevelse

Alle sad godt tilbagelænet i stolene parate til at høre Formidlingsmødets første foredrag om "den gode oplevelse". I et forsøg på at øge eller fastholde besøgstallet prøver mange museumsfolk i disse år at sælge gode oplevelser, så mon ikke her var noget at hente. Foredragsholderen var Dominique Bouchet fra Syddansk Universitet.

Dominique gik meget systematisk frem i sin analyse af den gode oplevelse. For det første er oplevelsen selvfølgelig afhængig af personen og dennes kulturelle baggrund. Men også stedet, hvor oplevelsen foregår, er af betydning. Fx opleves et billede forskelligt på et museum i uvante omgivelser som en skov og på forsiden af en bog.

Oplevelsen er en forestilling - der er imaginær. Det imaginære er ofte fantasibilleder, noget man drømmer om, fx en oplevelse af julen, kæresten eller barndommens hus. En oplevelse af et museum kan i virkeligheden være oplevelsen af at være sammen med sine børn. At kunne være fortæller for børnene kan være en god oplevelse.

Oplevelsen handler også om identitet. Hvilke relationer har man til stedet? Er det et sted man føler sig hjemme? Det kan også have betydning, hvilke personer man er sammen med. Om det er fremmede gæster fra USA, eller det er ens gode venner hjemme fra vejen.

Når museumsfolk planlægger at lave en oplevelse for publikum, er det vigtigt at de gør sig klart, hvad meningen med den gode oplevelse

er. Er det meningen at behage folk eller gøre publikum mere modtagelige eller åbne for budskabet?

Efter denne gennemgang gik Dominique over til at se på, hvor vi selv har opfattelsen af den gode oplevelse fra. Stammer den fra det imaginære? fra vores identitet? eller fra praksis? Disse spørgsmål var også startskuddet til eftermiddagens workshop. Deltagerne blev delt ind i ottemandsgrupper og skulle besvare fem spørgsmål, der skulle illustrere gruppens forståelse af den gode oplevelse. Efter hver besvarelse skulle grupperne brydes op og nye dannes.

Workshoppen gav mulighed for mange spændende diskussioner på tværs af fag, og desuden et indblik i, hvor forskellig opfattelse, man har af den gode oplevelse, bl.a. afhængig af ens faglige baggrund. Som naturvidenskabsmand havde jeg fx helt andre gode oplevelser af malerier end nogle af de kunsthistorikere, jeg var i gruppe med. Workshoppen var "en virkelig god oplevelse". Jeg vil endda gå så vidt som at sige, at denne workshop flyttede noget i mig og forhåbentlig også i andre.

Kirsten Egholk, Greve Museum skriver fra et af de faste indslag i formidlingsmødet:

Indtryk fra miniforedragene

Klokken er halv otte onsdag aften. Scenen er sat til første del af den årlige maraton på to gange 2 1/2 timers miniforedrag. Listen over foredragsholdere og emner er lang. Denne aften er i alt 12 foredragsholdere sat på programmet. Oven på en god middag gælder det om at holde hjernen klar og koncentreret, blyanten spids og være udholdende til denne tour de force rundt til de danske museer. Hver foredragsholder skal i løbet af den snævre tidsramme på 10 minutter fortælle om en udstilling, et undervisningsbud, en hjemmeside, et projekt, et debatoplæg eller noget helt sjette. Emnerne er utroligt alsidige og vidner om et stort og varieret aktivitetsniveau på de danske museer. Uanset ydre omstændigheder som størrelse, økonomi, personaleressourcer m.m. vidner foredragene om, at der er røre i museumsverdenen og formidlingen bl.a. med "hands-on" oplevelser og inddragelse af internetbaseret formidling er i høj kurs.

Både form og indhold er afvekslende. Der er alt lige fra de mere imponerende power point shows til foredrag med lysbilleder eller overheads, men gældende for alle er at de bedste miniforedrag stadig er dem, hvor indholdet er klart og entydigt og at den pågældende foredragsholder har noget på hjerte. Den, der brænder for sit emne, formår også at interesse en hel forsamling. De fleste af foredragsholderne er da også erfarne, kompetente museumsformidlere, men det hænder, at der er en enkelt eller to, der læser op fra et manuskript. Miniforedragene er alle tiders chance for at se ens kolleger over skulderen og få et kig ned i den skatkiste af spændende ideer, tiltag og visioner, der blomstrer på såvel store som mindre museer, og det giver én blod på tanden i ens eget daglige virke med museumsformidling. Det er en god måde at holde sig orienteret om, hvad der sker inden for museumsformidling, hvilket er utroligt vigtigt for en alsidig og dynamisk formidling. En god museumsformidler er efter min mening en person, der holder sig orienteret om, de nye tiltag der er på forskellige museer i landet. Her fungerer miniforedragene som et fint supplement til de forskellige kulturelle historiske tidsskrifter, årbøger fra museerne, MID's nyhedsbrev m.fl. Det kan hjælpe én til at få øjnene op for mulige samarbejdspartnere eller en god kontaktperson, der kan give råd og vejledning hvis man arbejder med projekter af lignende karakter. Miniforedragene fungerer som en god måde at skabe nye kontakter på selve formidlingsmødet på Fuglsø, hvor netværksdannelsen har utrolig stor betydning.

Hanne Lind, Odense Bys Museer, skriver om torsdag formiddags program:

Notater fra min "Kinabog"

At blive mindet om sin "letsindighed", at have lovet at skrive kort om mine indtryk af foredragene torsdag formiddag, kan blive en blandet affære, når jeg kigger mine notater igennem. Momentvis har jeg været "fraværende" og samtidig lyttende - jeg gør som børnene, giver mig til at tegne i bogen, skriblerier fremmer koncentrationen, men ikke notaterne.

Jeg lyttede til Kim Aaris-Sørensen fra Zoologisk Museum om museets nye udstilling. Det er spændende at høre om de tanker og overvejelser der gøres, især når man til hverdag er langt fra det sted, hvor udstillinger planlægges. Ofte undres jeg over, hvem der skriver udstillingsteksterne, hvilke overvejelser man gør sig om brugerens lyst og evne til "at stå op og læse en bog". Ifølge mine notater hader Kim Aaris -

Sørensen det selv, så det har sikkert givet gode tekster til den nye udstilling. Måske både en "børne - og voksenvenlig tekst"? I hvert fald var jeg så optaget af indlægget, at jeg fik tegnet et bjørnekranium - og huskede tilbage til 70'erne, da jeg sammen med min klasse så og blev betaget af det nye museum.

Anette Vasström, formidlingschef på Nationalmuseet, begyndte sit indlæg med den erfaring, at den "museumpædagogiske afdeling skulle have været inde tidligere". Og det beklagede hun. Det forstår jeg godt, men det er tilsyneladende normal praksis på mange af landets museer, at den pædagogiske vinkel på en udstilling ikke hører til hos den "rigtige" formidling. Hvordan bruger man indhentede erfaringer til at ændre sin praksis i opbygning af nye udstillinger? Måske skal man bare ændre sine vaner? Det var trods beklagelsen et spændende indlæg. At høre om disponeringen - om stat, livsform og individ, om enevælde, retssamfund, standssamfund - adel, borger, bonde og præst, om kirke og stat. Og videre om nationalstaten, industri - og classesamfund - det optog mig vældigt, at få opfrisket min viden og høre nyt. Og det "særlige", at her var danmarkshistorien set med "kvindeøjne". Det var i hvert fald det, en del af kritikken havde rettet sig imod. Jeg synes det var et herligt svar Anette Vasström gav at alle andre historiske afdelinger var jo indrettet med "mandeøjne". Så det var godt og så at få at vide, at folk forholder sig til udstillingen, personligt glæder jeg mig til at se den! Jeg så udstillingen Mogens Guder på Silkeborg Museum. Som meget ung læste jeg Globbs bøger om mosens guder, og blev meget fascineret. Derfor lyttede jeg intenst til Maiken Hansens indlæg. Mine notater siger - også et godt foredrag, og dertil fik jeg lavet to tegninger af Odin symbolerne i Silkeborg.

Til Inge Merete Kjeldgaards foredrag har jeg mange notater, jeg spidser ører her, fordi formidlingen af kunst er mit område. I Esbjerg vil man sætte gæsten i centrum - og betydningen af kunstværket opstår i mødet, mellem værket og gæsten. Inge Merete Kjeldgaard kom omkring mange tankevækkende overvejelser om formidling af kunsten. I Esbjerg vil man provokere den visuelle oplevelsesform, sindsstemningen og følelserne hos gæsten. Der er ingen kronologisk ophængning, til gengæld et åbent magasin, så gæsterne kan gå på jagt på egen hånd. Omvisningsformen forhindrer oplevelsen af andre værker, og opgavevark står i vejen for selve oplevelsen, mener man i Esbjerg. Notaterne er mange, og jeg er blevet sat i tænkebox, dels fordi, jeg ikke helt forstår eksperimenternes baggrund, og dels fordi man opgiver den viden om værket og kunstneren som omvisning og undervisning giver, og den fordybelse som et arbejdsark/ opgavevark kan give.

brugt på rette vis. Esbjerg Kunstmuseum forsøger i formidling, det er spændende og udfordrende for den vante forestilling om formidling. Inge Meretes foredrag satte ting i gang hos mig - og det er det et formidlingsmøde skal bruges til, at vende de vante forestillinger. Desuden fik jeg også tegnet "en deprimeret lænestol" i min "Kinabog".

Lone Bruun, LBformidling, beretter om Peter Bastians foredrag:

En fortælling om den nye mennesketype

Med sit sædvanlige tempo kom Peter Bastian på "scenen", og startede sit tempofyldte og til tider noget springende foredrag om den nye mennesketype, med et vidunderligt stykke musik for sugerør. Mange guldkorn blev sagt og mange ville egne sig til en bog med titlen: "Sagt om mennesker" fx "Mennesket dør ikke af for meget liv - men af for lidt"; "Jeg er den jeg er, fordi jeg er noget for mig selv". Det sidste citat blev dog pillet godt og grundigt fra hinanden. Peter Bastian definerede to mennesketyper af i dag, den ene, som koncentrerer sig om at være noget for sig selv, med udgangspunkt i egne følelser, mens den anden bruger sin viden som magt. "Identifikation med viden giver en fornemmelse af kontrol og giver derfor sikkerhed" - kloge ord i vores tider meget akademiske museumsverden. Og som han meget præcist formulerede: "Det værste er dem, der allerede ved alt".

Den nye mennesketype er i følge Peter Bastian, et menneske der er i kontakt med sine følelser, men som ikke lader dem få kontrollen. Hvis man er ked af det, nytter det ikke noget at lade det gå ud over andre, "når man er i godt humør, er der plads til andre, når man er i dårligt humør er man alene, derfor tørrer man tit sit dårlige humør af på andre". Den nye mennesketype har forstået, at vi vurderes på vores handlinger. Det kræver, at man kender sit nervesystem og konsekvenserne af sit humør. Det betyder ikke, at man ikke kan være angst, for angst er en biologisk impuls, der siger "løb alt hvad remmer og tøjler kan holde" til os. Men vore handlinger skal IKKE afspejle angsten. Man skal kunne bære så meget angst, det skal være. Vi er i følge Peter Bastian ikke herre over vores følelser, men over den måde vi lader dem styre vores liv. Og vi skal sørge for at have overensstemmelse mellem beslutninger og handlinger. Med eksempler fra sin egen familie konstaterede han til sidst: "Det er rystende irreløvent om man har lyst, det vigtigste er om man vil".

Rikke Ruhe, Frilandsmuseet, skriver om mødets sidste programpunkt, som hun har kaldt:

Peter Langdal med Hjerter og Vilje

På mødet blev deltagerne, meget apropos mødets tema, sendt hjem med en virkelig god oplevelse i bagagen. Fredag formiddag holdt Peter Langdal, teaterdirektør på Betty Nansen Teatret i København, et oplæg med hjerte, hjerne og energisk overskud.

Med udgangspunkt i "den gode teateroplevelse" fik Peter Langdal serveret både overraskende og brugbare pointer fra det man kunne kalde en projektleders værktøjskasse. Og med hans energi og smittende overskud blev deltagerne til fulde inspireret til at gøre brug af værktøjerne.

Peter Langdal opfordrede på flere forskellige måder til at bruge både fejl, begrænsninger og omveje som konstruktive redskaber i det daglige arbejde. En begrænsning som tid eller penge kan, hvis den anvendes konstruktivt, faktisk føre til fuldgode projekter - blot på en anden måde, end man oprindeligt havde tænkt sig. Hans gennemgående pointe var at opfatte det meste som en udfordring - frem for som en begrænsning.

For at kunne møde begrænsningerne som udfordringer kræver det dog først og fremmest hjerte og vilje. Fascinationen af faget og den ærlige vilje til at levere stoffet videre på en kompromisløs og fængende måde må og skal være til stede. Ellers bliver omveje, fejl og begrænsninger nemt til uoverkommelige gærder, som ikke fungerer konstruktivt.

Peter Langdals holdning til, at hvor hjertet og viljen er med - der findes også en vej, kan kaldes banal. Men i løbet af foredraget fik publikum så mange konkrete og inspirerende eksempler på, at det netop skal være den indre drivkraft, nysgerrighed og interesse, der driver værket, for at det skal lykkes, og lykkes godt, at man måtte overgive sig til tesen.

Det er mit indtryk, at de fleste tilhørere fik et gevaldigt skud energi med hjem - og lyst til at se på hverdagens arbejdsrutiner på nye måder.

Interview med Carsten Paludan

MID besøger KUAS

Den 1. januar 2002 fik Danmark en ny statslig styrelse: Kulturarvsstyrelsen.

MID har mødt Carsten Paludan-Müller, chef for Museumsenheden, til en samtale om styrelsens syn på bl.a. museumsformidlingens rolle i det fremtidige museumslandskab.

Med en ny museumslov fra 2001 og en nyetableret Kulturarvsstyrelse - i daglig tale kaldet KUAS - med det overordnede ansvar for Danmarks kultur- og naturarv melder der sig en række spørgsmål. Hvad vil intentionerne om øget professionalisering og udvikling af det danske museumsvesen konkret betyde for den fremtidige varetagelse af formidlingen på museerne? Man kommer ikke uden om, at formidlingen spiller en stadig større rolle i relationen mellem museum og bruger. MID er naturligvis særdeles interesseret i hvordan den nye styrelse har tænkt sig at varetage sine opgaver. Er formidlingen noget der i særlig grad vil have KUAS opmærksomhed? Har man tænkt sig nogle bestemte, definerede tiltag eller strategierne endnu ikke på plads? Kulturarvsstyrelsen er organiseret i en række enheder, der varetager sagsområderne: Fortidsminder, Bevaring, Restaurering, Dokumentation og Museer. Ansvaret for museerne er organisatorisk placeret i Museumsenheden, der til daglig ledes af kontorchef Carsten Paludan-Müller. Han er arkæolog og har bl.a. en fortid som leder af Kulturhistorisk Museum Randers og senere som kontorchef i Kulturhistorisk Kontor i Skov og Naturstyrelsen. Som leder af Museumsenheden er Carsten Paludan-Müller ansvarlig for styrelsens sager i relation til museumsloven, kulturmiljørådene, kvalitetsvurdering af museerne og museernes arbejdsplaner. Dertil rådgiver museumsenheden myndigheder og museer om museumsvirksomhed. Museumsenheden rådfører sig med museerne via Det Naturhistoriske Faglige Råd, Det Faglige Råd for Nyere Tids Kulturhistorie og Det Kunsthistoriske Faglige Råd. Sidst men ikke mindst ligger ansvaret for udviklingsprojekter på museumsområdet generelt i Museumsenhedens regi.

MID: "MID repræsenterer over 100 medlemmer, der med forskellig faglig baggrund og på højest forskellig vis arbejder med formidling på kunst-, kultur- og naturhistoriske museer og tilsvarende institutioner. Vores forening er naturligvis interesseret i at vide, hvad du mener om museumsformidlingens placering i det fremtidige museumslandskab. Kunne Kulturarvsstyrelsen forestille sig et tættere samarbejde med museumsforeningerne som fx DKM (Dansk Kulturhistorisk Museumsforening), FDK (Foreningen af Danske

Kunstmuseer), MID (Museumsformidlere i Danmark) m.fl.?

CPM: "Man kan ikke umiddelbart sammenligne de foreninger du der nævner. MID adskiller sig fra de andre foreninger som DKM og FDK ved ikke at repræsentere en kategori af museer. Kulturarvsstyrelsen vil være meget interesseret i at have MID som sparringspartner, men MID er ikke en part, som de andre foreninger er det. Man kan vel snarest sammenligne forholdet til MID med det forhold som styrelsen har til museernes puljesamarbejder, fx industri-, landbrugs- og fiskeripuljen. Dem er KUAS i dialog med. Og på tilsvarende måde vil KUAS meget gerne være i dialog med MID.

De faglige råd som Arkæologisk Råd, Nye Tids Faglige Råd og rådene for natur- og kunsthistorie rådfører KUAS sig med bl.a. vedrørende fordeling af tilskudsmidler. KUAS bruger rådene som faglige konsulenter, man spørger ikke puljerne."

MID: "Kulturministeren har flere gange udtalt, at formidlingen er en vigtig og uundværlig del af museernes virke. Kunne man forestille sig denne velvilje udmøntet i konkrete økonomiske tiltag, fx i tilskud til en museumsformidlerforening. Kunne man forestille sig at der blev givet tilskud til etablering og drift af en hjemmeside?"

CPM: "Helt ærligt: Det har vi ikke fundet vores holdning til. Men der ingen tvivl om, at formidlingen er vigtig del af museumsarbejdet. Derfor ligger samarbejdet med museerne - og dermed også med formidlere - KUAS på sinde. Men det er også vigtigt at holde intere, at det er KUAS der som myndighed holder fast i økonomi og forvaltning, mens det nok så ofte er museerne der agerer konkret og praktisk i forhold til kulturarven. Hvis kulturarven skal højere op på dagsordenen - nationalt, regionalt og lokalt - er det vigtigt at menneskene ude omkring identificerer sig med kulturarven. Og det sker ikke uden formidling. Det er vigtigt at strategierne for varetagelse af kulturarven ikke kun sker fra aftager til modtager, men i åben dialog med befolkningen. At sikre dialogen er fantastisk vigtigt. Og det er vigtigt at rejse debatten om kulturarven sammen med skolerne. Lokalt ved folk jo godt hvad der er vigtigt. Her i landet kunne man godt lade sig inspirere af fx Kulturarvsstafetten i Norge. Det var et initiativ, der for et par år siden sendte et skib ned langs Norges kyst. Undervejs lagde det til og indsamlede lokalbefolkningens udvalg af monumenter og miljøer af særlig betydning for den lokale selvforståelse. Det var bestemt ikke almindelige arkitektonisk, eller videnskabeligt mest interessante udvalg, der blev nomineret - men det var kulturarv, folk kunne vedkende sig et forhold til. I forholdet til kulturarven er de elitære værdier ikke tilstrækkelige, alle fredninger skal ikke nødvendigvis

være guldrandede ud fra akademiske begreber om æstetik og kildeværdi.

Folk skal selv være aktive, og tage stilling til hvad der skal bevares. I England er befolkningen langt mere offensiv, de tager stilling og er med til at passe på kulturarven. Hvis vi taber befolkningens engagement, kan vi som myndigheder frede og beskytte nok så meget, det får kun ringe effekt sammenlignet med det vi kan opnå i en dialog, hvor hensynet til det akademiske mødes med ønsket om kulturarv med en folkelig fortællerværdi."

MID: "En del af den ny styrelses opgaver er kommet til at ligge i det kontor som du står i spidsen for.

Nogle af ansvarsområderne blev tidligere varetaget af Skov- og Naturstyrelsen og Statens Museums-nævn. Men der er også kommet nye områder til. Det er i alt fald nyt for mig, at museumsenheden skal tage sig af "udviklingsprojekter på museerne generelt"? Hvordan har du tænkt dig at gribe det an? Er der nogle konkrete tanker bag denne formulering?"

CPM: "Fokus vil i de kommende år ligge på industri-samfundets kulturarv i bred forstand. Der vil komme en national opprioritering af de sidste 200 års historie og det bør ske i dialog med befolkningen. Vi har en ganske god dokumentation af bondesamfundet, fx på frilandsmuseerne og de lokalhistoriske museer, ligesom købstæderne også er godt med. Det er vigtigt at museerne er med til at dokumentere det liv der forsvinder bl.a. ved at samle genstande ind. Det kan være svært i dag at give folk et forhold til noget så fjært som et manglebræt. Det vi savner nu, er den nære fortid på museerne, nu hvor vi har forladt industrisamfundet. Det skal formentlig ikke være sådan, at der skal være et Industrimuseum ét sted i landet, men man savner et netværk af museer, der Man kunne forestille sig et netværk af museer, der arbejdede sammen om at løse denne opgave. Men man må acceptere at ting forandres for at vi kan holde fast, det er et grundvilkår at ting forsvinder og at ikke alt kan gemmes. Der har været mange store satsninger i udlandet, i Norge har man fx en stor satsning omkring træhuskulturen hvor der indgår en masse formidling. Bl.a. er der viden om teknikker som kan formidles til professionelle kulturarvsvarer-tagere. Det vil sige de mennesker som ude i samfundet træffer beslutninger i dagligdagen, der vedrører forvaltningen af vores fælles kulturarv. Det kan være husejeren, der skal vide hvilken type maling, han kan beskytte sit hus bedst med. Det kan også være kommunens planlægger, der skal vide noget om hvordan man kan udbygge under størst mulig hensyntagen til basale kulturhistoriske strukturer i et landskab. De kulturhistoriske museer arbejder sjældent med rent erindringsstof uden billeder og genstande men med et fysisk kulturarvsbegreb, de beskæftiger sig med det, der har et fysisk forankringspunkt for derved at skaffe adgang til fortællinger, viden og historisk indsigt. Kunstmuseerne gør også noget andet, ved at arbejde med kunst som æstetik og erkendelsesmedie, og det kan ikke udtømmes ved at de belyser billedkunstens kulturhistorie. For kuns-

tmuseerne har bl.a. den opgave, at lære folk en anden måde at begribe verden på end den videnskabelige – det æstetiske som en vej til indsigt. Kunstmuseerne kan naturligvis også fortælle om variationer i en given periode, om harmoni og kontraster. Jeg nok mere ydmyg omkring, hvad der kan styres af KUAS i forhold til Kunstmuseerne."

MID: "Siden museumspædagogikken blev lovfæstet har den fået en stadig større betydning i museernes arbejde. I lovteksten gik man i sin tid ikke ind i en nærmere definition af begreberne museumspædagogik/formidler ligesom arbejdsområder og krav til uddannelse ikke blev beskrevet. Museumsformidlere har længe efterlyst muligheden for uddannelse i for-maliseret regi. Museumshøjskolen har i samarbejde med Børnekulturrådet i de seneste tre år tilbudt en museumsformidleruddannelse. Det sidste kursus løber af stablen her i efteråret, men slutter så, når Børnekulturrådet nedlægges i 2003. Vil uddannelse for formidlere være noget som styrelsen vil arbejde for?"

CPM: "Uddannelse og efteruddannelse af formidlere bør videreudvikles i dialog med museerne, deres organisationer og institutioner. KUAS står foran en samlet revision af sit engagement i de museums-sattes videreuddannelse. Der er ingen tvivl om at vi anerkender efteruddannelse og kompetenceudvikling som strategisk afgørende for en vellykket udvikling af de danske museer".

MID: "Har KUAS tænkt sig at skulle spille en udadvendt rolle i forhold til museerne og befolkningen?"

CPM: "KUAS er mindre optaget af om styrelsen er synlig. Det vigtige for KUAS er, at museerne er synlige og kulturarven er synlig. I den sammenhæng er KUAS blot et medie, ikke selve substansen. Vi skal arbejde sammen med museerne om faglige prioriteringer og fordeling af de økonomiske ressourcer, så samfundet kan gøre bedst mulig brug af sin kulturarv."

MID: " Hvis du nu kunne ønske frit, hvordan kunne du så tænke dig at kulturarven - den 'løse' og den 'faste' - blev forvaltet i fremtiden?..."

CPM: "I Danmark bør man i forhold til kulturarvsdebatten bygge videre på den allerede eksisterende folkeoplysnings- og højskoletradition. Den platform er vigtig som støtte for en aktiv bevidsthed i befolkningen om, at vi har kulturmiljøer omkring os og at der er strukturer som er vigtige at bevare. I forhold til 'den løse kulturarv', genstandene på museerne, er det museernes rolle at pege de ting ud der skal bevares. På museerne er udstillinger og omvisninger selvfølgelig vigtige, men ligeså vigtigt er det, at museerne udvikles til videnscentre, der kan fortælle den konkrete egnshistorie. Museernes hjemmesider er betydningsfulde i formidlingen af lokalhistorien og de bør indeholde mere end de gør nu. Der bør ikke kun være oplysninger om museernes åbningstider, udstillinger og museumsbutikkens vareudbud, Den virtuelle museumsgæst bør tilbydes hjemmesider med høj brugerværdi, der åbner porte til lokalsamfundets historie på mange forskellige niveauer

er. Vi har i dag at gøre med en befolkning, der er vant til at søge og sammenstykke sine informationer selv. Det stiller krav til museernes evne til at åbne et maksimum af mulige informationstemaer på velstrukturerede "sites".

Jeg kunne godt ønske at der fandt en mobilisering sted i samfundet. Vi savner et modstykke til Danmarks Naturfredningsforening på kulturarvsområdet. Der er for meget i professionelle hænder og for lidt i græsrodshænder herhjemme. Man kunne forestille sig lokalt forankrede kulturarvsforeninger, hvor eksperterne ikke var udgangspunktet og projektet ikke var elitært. Her kunne man bygge på folkeoplysningstraditionen, og diskutere hvordan vi bruger kulturarven omkring os, og hvor. .Jeg kunne også godt tænke mig at være med til at tilgængeliggøre kulturarven ved at digitalisere museernes samlinger.

Det vil kræve en langt bedre koordinering fremover og det vil medføre en øget indsats omkring formidlingen. Jeg kunne også tænke mig at der bliver skabt en bedre sammenhæng mellem skolerne historieuundervisning og kulturarven. I dag betyder den lokale historie ikke meget i historieuundervisningen, der mangler undervisningsforløb og -materiale. I Frankrig arbejder de med et projekt som de kalder "Laissez-vous conter la ville", der tager udgangspunkt i en forståelse af den lokale bys eller egns historiske karakter og mentalitet. Jeg er klar over at det kræver et meget villet samarbejde. Men jeg synes at historieuundervisningen i Danmark betoner det nationale for højt. Historie kan så meget andet, det kan fx være noget almenmenneskeligt universelt. Det kan være historien i et landskab, hvor historien vil være med til at give et sus af eksistentiel karakter. At tingene har været så anderledes før, det optager folk! Om få generationer vil nano- og genteknologi for-

mentlig have gjort mennesker meget anderledes – specielt hvis vi allerede i disse år taber sporene af vores oprindelige eksistens og historie helt af syne til fordel for den permanente mutation i og omkring På den måde rører det som KUAS arbejder med ved eksistentielle forhold, hvad enten det drejer sig om kunst eller det blot at være menneske bundet af tid og sted.

Et andet vigtigt aspekt af det fremtidige museumsarbejde er, at vi sikrer os at kulturarven tager udgangspunkt i hvad den siger til folk med anden etnisk baggrund. Vi må finde frem til fælles berøringspunkter i fortællinger fra livet i landbrugssamfundet og livet i det urbaniserede samfund. Det er også oplagt at bruge de slesvigske krige 1848-50 og 1864 i indvandrerundervisningen. Disse krige ligner på mange måder de konflikter som indvandrerne kender hjemme fra."

Helle Leilund

Efterskrift: Carsten Paludan-Müller stopper som chef for Museumsenheden pr. 31/12 2002 for at tiltræde en stilling som administrerende direktør for NIKU, Norsk Institut for Kulturminnesforskning. Institutet beskæftiger ca. 65 medarbejdere, der bl.a. forsker i kulturmiljøer, retstaurerer bygninger og objekter, udgraver middelalderlige bystrukturer, udvikler værktøjer for bedre bevaring og integration af kulturarv i den fysiske planlægning. Efterfølgeren til hans stilling som kontorchef for Museumsenheden er ikke fundet endnu.

Lad arbejdsgrupperne blive en del af dit netværk

Da MID blev stiftet og den ny forenings vedtægter skrevet, var visionerne mange og store. Nyt var det fx, at arbejdet i foreningen kunne organiseres i arbejdsgrupper etableret ad hoc, når der viste sig et ønske og behov. Arbejdsgrupperne blev nedsat på generalforsamlingen den 1. marts 2000 og skulle afspejle medlemmernes aktuelle interesser. De skulle bidrage til at give formidlere et solidt netværk på tværs af geografiske og faglige grænser og styrke idé- og erfaringsudveksling.

Det blev også besluttet, at en enkelt arbejdsgruppe skulle være permanent, nemlig gruppen for internationalt arbejde, der er en fortsættelse af Dansk ICOM/CECA.

Arbejdsgrupperne skulle ideelt set være selv-

kørende og initiativet komme fra medlemmerne. I Nyhedsbrevet kunne grupperne fortælle andre om arbejdet og erfaringerne.

Desværre levede virkeligheden ikke helt op til de gode intentioner. Enkelte grupper har mødtes, diskutert og set udstillinger sammen. Flere har udtrykt usikkerhed overfor arbejdsgruppernes organisering og hvad de egentlig beskæftiger sig med.

I MID's bestyrelse er vi om enige om, at idéen med arbejdsgrupperne er så god, at den fortjener et revitaliseringsforsøg! Vi har derfor bedt den enkelte arbejdsgruppes kontaktperson/tovholder om at kontakte gruppens medlemmer, så grupperne kan mødes og finde frem til en givende og realistisk samarbejds- og mødeform.

I den kommende tid vil arbejdsgrupperne blive opfordret til at stå for temanumre af Nyhedsbrevet, fx ligger det i skrivende stund fast, at nr. 9 vil blive redigeret af gruppen der arbejder med 'Det levende museum':

Alle medlemmer blev i et brev af 28. juni bedt om på ny at melde sig på en eller flere arbejdsgrupper og meddele det til kassereren på følgende e-mail adresse: mso@vejlekom.dk.

Har du glemt det kan du nå det endnu. Tilkendegiv din interesse med en mail til kontaktpersonen.

Arbejdsgrupperne pr. 15. august 2002:

Undervisning: Skole/Museum

Arbejdsgruppen interesserer sig for museers og lign. kulturinstitutioners formidling til folkeskolen, gymnasier andre tilsvarende skoleformer. Centrale emner: diskussion og erfaringsudveksling af formidling med undervisningsrelevant og pædagogisk indhold. Kontaktperson: Hanne Lind, Odense Bys Museer. Tlf.: 66 14 88 14

Det levende museum:

Gruppen arbejder med levendegørelse på museerne, en formidlingsform i kraftig vækst. Det kan være aktører klædt i historiske dragter i færd med en historisk arbejdsproces eller omvisere i roller evt. med spillere, historisk teater, historiske dragter til skoleklasser osv. Centrale emner: diskussion af levendegørelsens formidlingsmæssige form og indhold. Konkret idéudveksling, fx hvor findes litteratur, syværksteder, rekvisitter osv.

Kontaktperson: Anja Jørgensen, Nationalmuseets formidlingsafdeling /Frilandsmuseet. Tlf.: 33 47 38 56.

e-mail: anja.jorgensen@natmus.dk

Grønsebrydende udstillinger:

Arbejdsgruppen interesserer sig for hvordan man kan lave eksperimenterende og grønsebrydende udstillinger og andre formidlingsformer. Centrale emner: Gensidig inspiration og diskussion. Kom med dine egne idéer og få respons, nye vinkler og støtte til at gå videre. Gruppen diskuterer og analyserer udstillinger for at udvikle et teoretisk apparat der kan fungere i analysen og anmeldelse af udstillinger.

Kontaktperson p.t.: Anneken Appel Laursen, Vejle Museum. Tlf. 75 82 43 22. e-mail: aal@vejle.dk

Kunstformidling:

Gruppen er et åbent forum for alle aspekter af kunstformidlingen, fx mundtlig og skriftlig formidling for forskellige aldersgrupper. Men gruppen kan også diskutere om man tager nok hensyn til de andre forskelligheder i samfundet, som fx kønspecifikke, etniske eller psyko-sociale forskelle. Er der forskelle på at formidle et helt museum, en periode, en kunstner og et enkelt kunstværk?

Kontaktperson: Marianne Sørensen, Vejle Kunst-museum. Tlf.:75 72 31 99 e-mail: mso@vejle.dk

Vandrestillinger:

Da det er et stort arbejde at arrangere udstillinger kan det være en fordel, hvis nogle udstillinger er sådan tilrettelagt, at de kan udlånes til andre museer. Vandrestillinger stiller specielle krav til konceptet. Udstillingen skal fx kunne formidles i forskellige slags lokaler, materialet skal kunne 'klappes sammen' og flyttes og på en nem måde flyttes videre til næste museum. Vandrestillingen skal gerne være tilrettelagt sådan at der evt. kan suppleres med genstande fra værtsmuseet.

Kontaktperson: Kirsten Rykind-Eriksen, EgnsMuseet, Egtved kommune. Tlf.: 75 88 54 89. e-mail: egns-mu@egtved.dk

Internationalt samarbejde:

Med baggrund i mange års internationalt samarbejde inden for Dansk ICOM CECA (International Council of Museums - Committee of Education and Cultural Action) er det i vedtægterne fastslået at det internationale samarbejde er en fast arbejdsgruppe. Centrale emner: internationalt formidlingsarbejde i bred forstand samt at knytte og fastholde internationale kontakter. Gensidig inspiration og information om nye udenlandske formidlingseksempler, udstillinger osv.

Kontaktperson p.t.: Poul Vestergaard, Skoletjenesten. Tlf.: 32 68 73 51. e-mail: pv@skoletjenesten.dk

Helle Leitund

Inspiration, erfaringsudveksling og debat

Da Nationalmuseet i begyndelsen af 1990'erne lavede særudstillingen "Rejsen", kunne den opleves som en hyldest til rejsens berigende virkning på sjæl og krop. Rejser byder på muligheden for at se noget nyt, "tanke op" og lad sig inspirere af det sete og oplevede. I princippet er det underordnet, om rejsen går til verdens ende eller den nærmeste bypark. Vigtig er den rejsendes sensibilisering for at modtage nyt. Og hvem trænger ikke engang i mellem til at komme væk fra hverdagens trummerum og modtage lidt inspiration? Netop indenfor de kreative arbejdsområder, og her kan museumsformidlingen vist nok regnes til, kan blikket over tallerkenens rand være til stor gavn for det daglige virke.

Nu forholder det sig således, at MIDs bestyrelse for tredje gang har prøvet at arrangere en studierejse for museumsformidlere i Danmark. Rejsen skulle gå til Tyskland og var planlagt således, at de fleste faggrupper indenfor muse-

umsformidlingen blev tilgodeset. Rejsen måtte desværre aflyses pga. af manglende tilslutning. Det var allerede den tredje studietur, hvor kun få af foreningens medlemmer viste interesse i at deltage.

Om denne reaktion, eller manglen på samme, er af principiel karakter, blev ivrigt debatteret i bestyrelsen. Har indholdet mon været interessant og vedkommende nok? Er tidspunktet valgt forkert? Er prisen for høj? Har folk for travlt til den slags aktiviteter? Er det måske cheferne, der ikke vil ofre penge på denne form for videreuddannelse? Der var enighed i, at det kunne være rart med nogle konkrete tilbagemeldinger fra foreningens medlemmer, om der fortsat skal ofres ressourcer på forberedelse af studierejser. Hvis ikke studieture er sagen, hvordan kan vi så sikre os tilstrækkelig inspiration og netværksdannelse både til gavn for vores daglige arbejde og for museumsformidlingen på et overordnet plan? Er der mon et behov for mødearrangementer, der ligger mellem Fuglsø mødernes powerpakpåvirkning og Museumshøjskolens kursusvirksomhed? Hvordan kan vi komme videre med at udvikle handlekraftige koncepter og tiltag, der bl.a. kan være med til at styrke museernes profil som enestående forsknings- og formidlingsinstitutioner?

Diverse kulturpolitiske koldfronter er ved at trække hen over landet. Derfor er der netop nu meget brug for at stå sammen, udveksle erfaringer, danne netværk og arbejde målrettet med en videre udvikling af museernes formidlingsprofiler, der jo gerne skulle kunne stikke en hel del spadestik dybere end det, underholdningsindustrien præsterer. Vi skal atter have gang i debatten, gang i udviklingen og samarbejdet på tværs af institutioner, fagligheder og geografiske afstande. Studierejser er et af mange bud på at danne platforme til inspiration og debat. Har vi andre muligheder?

Broder Berg

Samarbejde og tværfaglighed. DKM's formidlingsmøde og MID.

For mere end 25 år siden – i 1975 – besluttede Dansk kulturhistorisk Museumsforening sig for at afholde et årligt formidlingsmøde. Man besluttede også, at det ikke udelukkende skulle være et møde for kulturhistorikere – også kunst- og naturhistorikere blev inviteret med. Der blev med andre ord lagt op til, at formidlere på danske museer skulle mødes om deres fælles faglighed én gang om året.

Disse beslutninger har man holdt fast ved. Hvert år arrangerer en lille gruppe museumsfolk et 3-dages møde, hvor et museumsaktuelt tema tages op til debat. Ønsket er at arrangere et møde, hvor alle de forskellige medarbejdere, der er involveret i formidlingen kan komme og hente ideer og inspiration. Mødet er - og har altid været - et sted, hvor information udveksles, inspiration kan hentes i diskussioner med kolleger og netværk kan dannes og vedligeholdes.

Vi kan altså som formidlere på danske museer se frem til at møde kolleger fra den ganske museumsverden på Fuglsøcenteret den tredje uge i marts. Eller kan vi?

Ja, mødet bliver afholdt, men er det hele spektret af museer og museumsprofessioner, der er repræsenteret på mødet? Kommer der kolleger fra både store og små museer, fra egns museer og specialmuseer og fra både kultur-, kunst og naturhistoriske museer? Kommer den der designer udstillingen, den der skriver teksten og den der varetager butikkens drift samt sidst, men ikke mindst for vores forening, kommer formidleren, den der varetager kontakten til publikum?

Desværre kan vi ikke svare ubetinget ja til disse spørgsmål. Det kan der være flere grunde til.

Fra nogle sider fremføres det, at mødet er for domineret af kulturhistorikere – og som følge deraf ikke er for dem fordi de er kunst- eller naturhistoriker. Der kan da være noget om, at der er langt flere deltagere fra kulturhistoriske museer end fra både kunst- og naturhistoriske dit-

to. Men i betragtning af, at det er DKM, der som forening står bag mødet, og at vi i Danmark har væsentligt flere kulturhistoriske museer, er det vel ikke andet end vi kan forvente. Det eneste, der er at gøre, hvis man arbejder på et kunstmuseum eller et naturhistorisk museum, er at deltage og være med til at præge debatten. Kun på den måde kommer det tværfaglige aspekt til at stå frem. Faktisk har de emner, der har været taget op på de møder jeg har deltaget i været lige relevante for alle museums-kategorier – emnerne har også afspejlet det ønske om tværfaglig udveksling, der har været indbygget i grundtanken for mødet.

Andre peger på det økonomiske aspekt. At de mange mindre museer ikke har råd til at sende personale på kursus "i tide og utide". Det er også forståeligt – der er ingen museer, der har for mange ressourcer. Men det er meget beklageligt, at den stramme økonomi går ud over deltagelsen i formidlingsmødet. Tanken med mødet er, at alle kategorier af medarbejdere på museerne skal kunne hente inspiration ved at deltage. Det er vel netop derfor, at de spørgsmål der tages op på møderne ofte er meget generelle – emnerne er i en kategori, hvor mange mener "det må være grundlæggende for alle, der arbejder med museer".

Set med vores forenings øjne er der to sider af dette møde som gør det til et væsentligt møde. Først og fremmest at fokus rettes på formidlingen – og her er tale om formidling i alle dens former og delelementer fra farvesammensætning til emnevalg, fra skriftstørrelser til tekstmængde, fra levendegørelse til foredrag. Dernæst kommer tværfagligheden ind. Vi har alle vores faglige foreninger, DKM, FDK og DNM. Her kan vi mødes og diskutere de mere specifikke spørgsmål som f.eks. nye konserveringsteknikker, arkivsystemer og hvor vores fag bevæger sig hen.

På Fuglsømødet kan vi lade os inspirere af kolleger med helt andre faglige baggrunde. Somme tider kan det være fremmende for klar-synet, at man kan koncentrere sig om formen og lade indholdet sejle sin egen sø. Det kan gi-

ve ideer til fornyelse. Hvem havde mon troet at medspilsteater ville være en mulighed i formidlingen af globale miljøproblemer. Jeg er overbevist om, at den ide er fremmet ved at formidleren har set medspilsteater – eller en anden form for teater – brugt i formidling af et kulturhistorisk stof.

Den styrke formidlingsmødet om foråret har – og den relevans for alle formidlere på danske museer – håber vi i fremtiden vil blive styrket og synliggjort. I al beskedenhed kan vi i foreningen gøre vores til at dette bliver tilfældet. Vi blev nemlig i 2001 inviteret med til at arrangere dette års møde – på et sent tidspunkt, men.... Det er bestyrelsens håb, at vi i de kommende år kan være med til at holde grundigt fast i ideen om, at forårets formidlingsmøde er tværfagligt, både når vi taler om museumstyper og når vi taler om museumsprofessioner.

Vi ser frem til et samarbejde om tværfaglige formidlingssemner og håber at mange i den danske museumsverden bakker op om mødet. Efter at mange museer har været igennem en barsk sparerunde og nu da vi står med en helt ny styrelsesmodel er det vigtigt at vi ikke glemmer de strukturer i "det gamle system" der har inspireret os gennem flere år – og som stadig har potentialet for at være steder vi kan hente kraft og nye ideer.

Bente Garbers

billedtekst = Medspilsteater i akvariet i Barcelona

Referat af generalforsamling i MID den 1. marts 2002

Nationalmuseet.

1. Valg af dirigent og referent.

Karl-Johann Hemmersam, blev valgt til dirigent, Helle Leilund til referent.

2. Bestyrelsens beretning.

MID's formand, Bente Garbers fremlagde bestyrelsens beretning for 2001:

Efter generalforsamlingen 2001 var følgende valgt til MID's bestyrelse: Poul Vestergaard, Skoletjenesten/København, Helle Leilund.

Nationalmuseet/Nyere Tids Samling, Marianne Sørensen, Vejle Kunstmuseum, Birgit Hesselund, Horsens Kunstmuseum og Bente Garbers, Zoologisk Museum/Skoletjenesten. Ved førstkommande bestyrelsesmøde konstituerede bestyrelsen sig med Poul Vestergaard som formand, Bente Garbers som næstformand og Marianne Sørensen som kasserer. Desværre måtte der efterfølgende en ny konstituering til, da Poul Vestergaard måtte trække sig som formand, pga. arbejdspress. Derefter blev Bente Garbers formand og Poul Vestergaard næstformand.

I det forløbne år er der blevet udsendt tre Nyhedsbreve, det sidste i så stort et oplag, at det kan bruges som hvervenummer. Redaktion og bestyrelse er generelt tilfredse med form og indhold på bladet, men kunne godt tænke sig at øge til fire udgivelser årligt, hvis der er stof nok og økonomien kan bære det. I løbet af året har foreningen tillige lavet en hvervefolder.

Bestyrelsen har arbejdet på at etablere en hjemmeside. Der foreligger et udkast, som den kommende bestyrelse vil arbejde videre med.

Trods forsøg på at løbe arbejdsgrupperne i gang må bestyrelsen konstatere at foreningens medlemmer for nuværende ikke er i stand til at deltage i arbejdsgrupper i foreningens regi.

I 2001 var der arrangeret en studietur til Bornholm, der trods ringe tilmelding blev gennemført. Bestyrelsen valgte et indennrings mål for studieturen for at holde udgifterne på et rimeligt niveau. Den ringe tilslutning gav anledning til drøftelser i bestyrelsen. En af årsagerne kan være, at det er svært for medlemmerne at planlægge at få tid til at tage af sted, hvis tidspunktet meldes sent ud. Derfor blev det besluttet at gøre uge 39 til fast MID-studie-tur-uge. I 2002 arrangeres en tur til det nordlige Tyskland.

I 2001 etableredes en (midlertidig) museumformidleruddannelse på Museumshøjskolen. MID's formand vil deltage i kurset for at præsentere foreningen.

Fra efteråret 2001 er MID med i koordinatørgruppen til DKM's (Dansk Kulturhistorisk Museumsforening) formidlingsmøde. Mødet afholdes på Fuglsø centeret hvert år i marts.

Efterfølgende blev der stillet spørgsmål til beretningen. Der blev diskuteret hvorfor arbejdsgrupperne fungerer dårligt. Der var bred enighed om, at ideen med ad hoc arbejdsgrupper er god og at der er et stort behov for faglige netværk. For foreningen er det vigtigt, at medlemmerne er aktive udover at skrive i Nyhedsbrevet. Den kommende bestyrelse blev opfordret til et genoplivningsforsøg at arbejdsgrupperne.

Der blev udtrykt tilfredshed med at MID er repræsenteret i DKM's koordinatørgruppe.

3. Regnskab til godkendelse

Kassereren gennemgik det udsendte regnskab. Regnskabet er godkendt af revisorerne uden bemærkninger.

4. Fastsættelse af kontingent

Kontingentet fastholdes.

5. Indkomne forslag

Der var ikke indkommet nogle forslag til dagsordenen fra medlemmerne.

6. Valg af

a. 2 medlemmer til bestyrelsen

b. 2 suppleanter til bestyrelsen

c. 2 revisorer

d. 1 revisorsuppleant

Ad a. På valg til bestyrelsen var Poul Vestergaard (ikke villig til genvalg) og Helle Leilund (villig til genvalg). Broder Berg, Kulturhistorisk Museum Randers og Helle Leilund blev valgt.

Ad b. Kirsten Rykind-Eriksen, Egnsmuseet Egtved og Anja Jørgensen, Nationalmuseet/Frilandsmuseet blev valgt som suppleanter.

Ad c. Revisorerne Flemming Steen Nielsen og J. F. Edeling var villige til genvalg. De blev begge valgt.

Ad d. Revisorsuppleanten blev genvalgt.

5. Eventuelt

Bestyrelsen ønskede en diskussion på generalforsamlingen om, hvorvidt foreningen skulle yde tilskud til studieture. Der var bred enighed om, at det var en rigtig dårlig idé. Pengene skal hellere bruges på Nyhedsbrev, udvikling af hjemmeside og fx til udenlandske foredragsholdere ved medlemsmøderne.

Birgit Hesselund orienterede om den kommende studietur til Ruhrdistriktet.

Generalforsamlingen afsluttedes med en varm tak for indsatsen til den afgående formand Poul Vestergaard!

Generalforsamlingen blev holdt på Nationalmuseet i den nyindrettede skolestue, der er etableret i tilknytning til museets nye permanente udstilling 'Danmarks- og andre formidlingshistorier 1660-2000'.

17 medlemmer deltog i generalforsamling og den efterfølgende omvisning og præsentation af undervisnings- og andre formidlingstilbud i forbindelse med udstillingen.

Referat af MID bestyrelsesmødet d. 22.marts 2002

Til stede: Bente Garbers, Birgit Hesselund, Marianne Sørensen, Anja Jørgensen, Helle Leilund, Broder Berg (ref.)

1. Konstituering:

Formand: Bente Garbers
Næstformand: Helle Leilund
Kasserer: Marianne Sørensen

2. Fastsættelse af mødedatoer:

22. maj: Frilandsmuseet kl. 12-16
6. august: Kulturhistorisk Museum Randers kl. 12-16
5. september: Nationalmuseet kl. 12-16

3. Vedr. arbejdsgrupper:

Arbejdsgruppernes aktiviteter eller manglende på samme blev drøftet. Bestyrelsen var enig i at idéen skal genoplives og arbejdsgrupperne aktiveres. Nyhedsbrevet skal i denne forbindelse bruges til udgivelse af temanumre med særlig fokus på arbejdsgruppernes temaer, og hver af arbejdsgrupperne bliver ansvarlig for et af temanumrene. Bestyrelsen vil foreslå temaerne og der kommer en nærmere udmelding herom efter sommerferien. Derudover opfordres medlemmerne i næste nummer af Nyhedsbrevet til at foreslå og tage initiativ til opstart af nye arbejdsgrupper.

Bente skriver om arbejdsgrupperne i Nyhedsbrevet.

4. Vedr. aktivitetskalender:

Det blev drøftet at tilrettelægge flere tilbud, bl.a. foredrag og regionale møder. Til gennemførelse af foredragsarrangementer tilstræbes det at finde samarbejdspartnere og der tages kontakt til Skoletjenesten i København (Bente) og Museums-højskolen (Helle). Foreningens medlemmer opfordres i næste Nyhedsbrev til at komme med forslag til foredragsarrangementer.

5. Vedr. Tysklandsturen:

Turen udvikles den 18.-21. september. Birgit og Broder laver udkast til program og sørger for annoncering.

6. Vedr. udgivelse af Nyhedsbrev:

Deadline for næste Nyhedsbrev er d. 14. maj. Der mangler indlæg. Helle har taget kontakt til flere mulige skribenter. Bente skriver leder om foreningen.

7. Vedr. økonomi:

Per 31. marts var foreningens kassebeholdning 29.994 kr. Bente og Marianne aftaler nærmere vedr. opkrævning af kontingent.

Næste møde: 22. maj

Referat af bestyrelsesmøde den 22. maj 2002

Sted: Frilandsmuseet
Til stede: Broder Berg (BB), Birgit Hesselund (BH), Helle Leilund (HL), Marianne Sørensen (MS), Bente Garbers (BG), Anja Jørgensen (AJ) (referent)
Fraværende: Kirsten Rykind-Eriksen

Valg af referent. Anja Jørgensen blev valgt.
BB tilføjer Kirsten Rykind-Eriksen på adresselisten, og mailer den ud til bestyrelsen.

1. Referatet blev godkendt med en lille tilføjelse om at antal arbejdsgrupper og dermed antal temaer til behandling i Nyhedsbrevet kan øges.

2 og 3. BB og BH er ansvarlige for studieturen. BB har kontakt til de tyske museumskolleger og BH gennemgik programmet for studieturen. Enighed om en uddybende præsentation af museerne som skal besøges. BB og BH uddyber program for studietur og indsætter links til museernes hjemmesider. Den tidligere oplyste rejsedato er ændret til 18.-21. september 2002, hvorfor vi snarest skal sende materiale ud til alle medlemmer. Beskrivelsen af turen og tilmeldingsblanket var tænkt bragt i næste Nyhedsbrev. Imidlertid har Skoletjenesten p.gr.a. travlhed, ikke tid til at stå for layout og BG havde derfor indhentet et tilbud på layout og scanning af fotos på 8.000 og 4.000 for trykning. Enighed om, at det var for meget og, at vi i stedet sammen med kontingentopkrævning vedlægger program og tilmelding til studietur og et følgebrev. I følgebrevet vil vi bede om medlemmernes mailadresser og ønske om arbejdsgruppe. MS har giroindbetalingskort klar og kopierer studieturprogrammet og følgebrevet som BG skriver. På mødet vedtog vi ikke en dato for udsendelsen, så referenten og MS foreslår at MS har alt materiale allersnarest torsdag den 27.6. MS kopierer både følgebrev og program for studieturen.

BG gennemgik indhold af Nyhedsbrev nr. 7, som vi ønsker udsendt primo august.. BG taler med Poul Vestergaard om fremtidige layout tilbud fra Skoletjenesten. Hvis der ikke er sikkerhed for at Skoletjenesten kan stå for layout, søger BB for at få baggrundsfoto og diverse layout-materiale på en CD rom fra Skoletjenesten. Dette opbevarer formanden.

For at diverse referater ikke skal

blive for gamle, diskuterede vi om de kunne sendes ud elektronisk. (MS søger for en ajourført mailliste over alle medlemmer). Nyhedsbrevet ønsker vi derimod ikke udsendt elektronisk. Medlemmerne skal have et ordentligt blad (af papir) de kan sidde med. Der skal være meget regulært indhold i hvert nummer, baseret på temaer, som arbejdsgrupperne er ansvarlige for.

4. MS fremlagde den sunde økonomi:

18/4 kontoudskrift fra BG Bank på: 29.366,20

Forventede kontingentindtægter sommeren 2002: 30.000,-

Forventede udgifter til Nyhedsbrev nr. 7 4.000,-

5. BB er bestyrelsens ansvarlige for udarbejdelsen af MID's hjemmesider. Vi gennemgik udkast til hjemmesiden udarbejdet af medarbejderne ved Skoletjenesten. Der mangler en del før den er færdig, men enighed om at det så brugervenligt og gennemtænkt ud. Vi skal sørge for at det bliver en printervenlig version. BB kontakter Poul Vestergaard ang. Hjemmesiden - BB har fået oplyst, at hjemmesiden kan blive liggende på Skoletjenestens server. Vi må formodentligt søge midler til færdiggørelsen af hjemmesiden.

BG skriver forslag til teksten under "Foreningen" og "Bestyrelsen"
HL skriver forslag til teksten under "Historie/Vedtægter" og "Arbejdsgrupper"
MS skriver forslag til teksten under "Medlemmer/Generelt/Bliv medlem"

Vi følger op på hjemmesideteksterne på næste møde.

6. BG er blevet medlem af arbejdsgruppen som planlægger Fuglsø møderne og fremlagde arbejdsgruppens forslag til emner til Fuglsø møde 2003:
Perception - hvordan skabes indre billeder
Kobling mellem forskning og formidling
Nye formidlingstendenser

Vi diskuterede hvordan museumsformidlere kan profilere sig mere og gøres meget mere synlige i museums- og kulturverden. Hvilke formaliserede samarbejder kan vi forestille os, hvad har omverden/vores brugere af forventninger til os.

Vi må derfor i MID regi have gang i en grundlæggende diskussion om

museumsformidlernes fremtid i Danmark. HL foreslog, at Carsten Paludan som er museumsansvarlig i Kulturstyrelsen kunne interviewes om museernes arbejdsbetingelser, omverdens forventning til os m.m. Det samme spørgsmål kunne stilles til f.eks. turistforeningen for at få et bredt billede af vores mål og andres forventninger.

Fremtidigt samarbejde med DKM og Museumshøjskolen. Evt. kan Niels Jensen skrive i Nyhedsbrevet om Museumsformidleruddannelsens forløb og fremtid. BG skal i den nærmeste fremtid fremlægge MID's formål og arbejde for de studerende på museumsformidleruddannelsen.

Vi diskuterede hvordan vi kan profilere foreningen på Fuglsø. Det vil være meget naturligt at Museumsformidlere i Danmark er mere synlige på Danmarks museumsformidlermøde! Enighed om, at arbejdsgrupperne mødes på Fuglsø og fremlægger deres arbejde og emne for forsamlingen.

Vi talte desuden om muligheden for at sammenlægge formidlermøder og de faglige orienteringsmøder.

7. udskudt til næste møde.

8. Arbejdsgrupper.

Idéen med temanumre omhandlede arbejdsgruppernes emner skal i gang snarest. HL er bestyrelsens koordinerende kontaktperson til arbejdsgrupperne. HL sikrer at kontaktpersonerne stadig er gældende og giver MS besked hvis der er ændringer, så det kan komme med følgebrevet ultimo juni. Medlemmerne skal have mulighed for at kontakte kontaktpersonerne før tilmelding til arbejdsgrupper.

MS fremstiller mailadresselister over arbejdsgruppernes medlemmer til kontaktpersonerne.

Arbejdsgrupperne og kontaktpersonerne er:

1. Undervisning: skole/museum (Hanne Lind)

2. Det levende museum (Anja Jørgensen, Frilandsmuseet)

3. Grænsebrydende udstillinger (Anneken Appel Laursen, Vejle Museum)

4. Kunstformidling (Marianne Sørensen, Vejle Kunstmuseum er konstitueret kontaktperson)

5. Vandredtstillinger (Kirsten Rykind-Eriksen, Egnsmuseet Egtved kommune)

6. Internationalt samarbejde (Poul Vestergaard, Skoletjenesten) ???

Næste møde i Randers den 6.8.02.

Frilandsmuseet den 19.6.2002

Referat af bestyrelsesmøde d. 6. august 2002

Randers Kulturhistoriske Museum

Til stede: Marianne Sørensen (MS), Birgit Hesselund (BH), Bente Garbers (BG), Anja Jørgensen AJ), Broder Berg (BB), Kirsten Rykind-Eriksen (KRE), Helle Leilund (HL) (referent).

1. Valg af referent.

Helle Leilund

2. Referat af mødet på Frilandsmuseet d. 25. maj 2002

Godkendt med en mindre rettelser i pkt. 5. "BB er bestyrelsens "ansvarlige" for udarbejdelse af hjemmesider". Ansvarlig sættes i citations-tegn.

3. Økonomi

MS orienterede om kassebeholdning, der pr. 1. august 2002 var på 24.425 kr. Til trods for den til tilsyneladende fine økonomi, er der grund til alvorlig bekymring. Udgifterne til trykning af Nyhedsbrevet har været markant stigende og vil på sigt kunne vælte budgettet hvis vi ikke gør noget. HL og KRE indhenter alternative tilbud på trykning.

Kontingentbetalinger for 2002 er begyndt at komme ind.

4. Studietur

En flot folder med program over turen er sendt ud til medlemmerne. Pt. er der desværre kun tre tilmeldte. Tilmeldingsfrist er 15. august. Bestyrelsen overvejer om studieture overhovedet er af interesse for MID's medlemmer, når så få melder sig.

Foreløbig blev det besluttet at afholde 2-dages medlemsmøder i stedet. Der blev holdt fast ved at uge 39 er et godt tidspunkt.

5. Nyhedsbrev

Nyhedsbrev nr. 7 udkommer primo september 2002, nr. 8 ultimo november 2002. Nr. 9 bliver et temanummer om levedegørelse som planlægges til at udkomme op til næste generalforsamling.

Arbejdsgrupperne vil blive opfordret til at stå for temanumre af Nyhedsbrevet. Nyhedsbrev nr. 9. planlægges af arbejdsgruppen 'Levedegørelse' sammen med redaktionsgruppen i MID's bestyrelse. Kontaktperson i arbejdsgruppen og redaktør i forbindelse med temanummeret er Anja Jørgensen, Frilandsmuseet.

9. Evt.

MS var forundret over hvorfor arkiverne ikke er medlem af MID. Medlemskab af MID er personligt, derfor kan arkiver principielt ikke være medlem. Den enkelte arkivansatte er velkommen i foreningen.

Næste møde den 8. november kl. 9.00 på Zoologisk Museum.

Sideantallet bør begrænses til 24 sider (????) af hensyn til portoomkostninger. Det kan blive nødvendigt at skære ned på antallet af årlige udgivelser, hvis udgifterne til trykning ikke begrænses.

6. MID's hjemmeside

Hjemmesiden kan fortsat ligge på Skolejensens server. BB vil komme med bud på økonomi. Formanden ansøger Kulturarrivsstyrelsen om tilskud til udvikling og oprettelse. Indtil videre venter bestyrelsen med at arbejde videre på hjemmesiden, indtil Kulturarrivsstyrelsen har svaret.

7. Aktiviteter og aktivitetskalender

Torsdag den 7. november holdes medlemsmøde. Turen går til Dunders Kulturfhus i Helsingborg, nyt spændende sted med masser af aktivitet. Se hjemmesiden: www.dunderskulturfhus.com

BG laver program og aftaler med kulturhuset, og skriver om arrangementet i Nyhedsbrev nr. 7.

MID's generalforsamling 2003 vil blive forsøgt afholdt på Fuglsø i forbindelse med DKM's formidlermøde. BG undersøger om det er muligt.

Der planlægges endnu et medlemsmøde for foreningens medlemmer i uge 21. MS og KRE undersøger og planlægger.

Formanden er med i planlægningsgruppen bag DKM's formidlermøde. Bestyrelsen foreslog, at man kunne tage begrebet 'attraktion' op. Museerne bliver markedsført af turistforeningerne som attraktioner. Hvordan ser museerne ud fra turistforeningernes vinkel og hvilken rolle har museerne for dansk turisme og markedsføringen af Danmark? Hvordan passer dette billede med museernes egen selvforståelse?

8. Arbejdsgrupperne

I slutningen af juni udsendte bestyrelsen brev til medlemmerne om arbejdsgrupperne. Alle medlemmer blev opfordret til påny at tilmelde sig arbejdsgruppe/arbejdsgrupper. Tilmelding på kasserens mailadresse: mso@vejlekom.dk

I skrivende stund har kun 17 medlemmer tilmeldt sig arbejdsgrupper.

Bestyrelsen besluttede at forsøge at revitalisere arbejdsgrupperne, bl.a. ved at lade arbejdsgrupperne stå for temanumre af Nyhedsbrevet. Helle Leilund er bestyrelsens kontaktperson til arbejdsgrupperne.

KALENDEREN

Januar 2003

6. januar

Deadline for Nyhedsbrev 9

Tema: Levendegørelse

10. januar

Bestyrelsesmøde i Vejle

xx. januar

Medlemsmøde - besøg i Dunders Kultursthus i Helsingborg

Marts

19.-21. marts

DKM's formidlingsmøde og MID generalforsamling.

Maj

Medlemsmøde i Randers, endelig dato ikke fastlagt

Medlemmer er velkomne til at sende meddelelse til redaktionen om møder der er relevante for MID's medlemmer.

Vedtægter for:

FORENINGEN MUSEUMSFORMIDLERE I DANMARK (MID)

NAVN:

§ 1 Foreningens navn er: FORENINGEN MUSEUMSFOR- MIDLERE I DANMARK - forkortet MID.

FORMÅL:

§ 2 FORENINGEN MUSEUMSFOR- MIDLERE I DANMARK har til formål

1) - at styrke, udvikle og synliggøre arbejdet med formidling - herunder udstillinger og undervisning - ved danske museer og lignende kulturinstitutioner.

2) - at fremme samarbejdet om museumsformidling lokalt, regionalt, nationalt og internationalt.

MEDLEMMERNE:

§ 3 Som medlem kan optages enhver, der arbejder med formidling på museer og lignende kulturinstitutioner. Som passivt medlem kan andre interesserede optages.

Indmeldelse sker ved henvendelse til foreningens adresse.

ORGANISERINGEN:

§ 4 Foreningen Museumsformidlere i Danmark er en landsdækkende faglig forening.

Arbejdet kan organiseres i arbejdsgrupper efter interesse eller arbejdsområde. Det internationale samarbejde varetages af en fast arbejdsgruppe med reference til ICOM-CECA (International Council of Museums-Committee for Education and Cultural Action).

ARBEJDET:

§ 5 Foreningen Museumsformidlere i Danmark arrangerer medlemsmøder, konferencer, ekskursioner og studieture m.v.

Stk.2 Foreningen Museumsformidlere i Danmark arbejder for repræsentation i relevante fora i den danske og i den internationale museumsverden. Foreningen arbejder endvidere for at repræsentere museumsverdenen i andre formidlingsammenhænge.

Stk.3 Foreningen Museumsformidlere i Danmark redigerer og udgiver et medlemsblad samt arbejder for udgivelse af et tidsskrift om museumsformidling.

STYRELSEN:

§ 6 Foreningen ledes i det daglige af en bestyrelse på 5 med-

lemmer, der vælges på generalforsamlingen.

Stk.2 Bestyrelsen konstituerer sig med formand, næstformand og kasserer.

Stk.3 Bestyrelsen er beslutningsdygtig ved 3 af de valgte medlemmer.

Stk.4 Bestyrelsen fastsætter foretningsordenen for sit og arbejdsgruppernes arbejde.

Stk.5 Bestyrelsens medlemmer hæfter ikke personligt for foreningens eventuelle gæld.

Stk.6 Til retsligt at forpligte foreningen kræves formandens og mindst to bestyrelsesmedlemmers underskrift.

GENERALFORSAMLINGEN:

§ 7 Foreningen afholder en årlig generalforsamling i marts måned.

Stk.2 Generalforsamlingen er foreningens øverste myndighed. Beslutninger afgøres ved simpelt flertal.

Vedtægtsændringer afgøres ved 2/3 flertal af de afgivne stemmer. Ved vedtægtsændringer stemmes ved fremmøde, pr. brev eller ved fuldmagt.

Stk.3 Forslag til behandling skal være formanden i hænde inden 1. februar.

Stk.4 Dagsorden samt revideret regnskab udsendes til samtlige medlemmer senest 2 uger før generalforsamlingen. Dagsordenen skal indeholde følgende punkter:

1. Valg af dirigent og referent
2. Bestyrelsens beretning
3. Regnskab til godkendelse
4. Fastsættelse af kontingent
5. Indkomne forslag
6. Valg af:
 - a) medlemmer til bestyrelsen (2 medlemmer i lige år og 3 medlemmer i ulige år)
 - b) 2 suppleanter til bestyrelsen
 - c) 2 revisorer
 - d) 1 revisorsuppleant
7. Eventuelt

FORENINGENS OPLØSNING:

§ 8 Foreningens opløsning kan beslutes af 2/3 af medlemmerne ved en urafstemning.

Stk.2 En evt. formue overdrages til formål, der efter bestyrelsens skøn tilgodeser museumsformidlingen.

*Således vedtaget på stiftende
generalforsamling på Hollufgård
i Odense 1. juni 1999*